

Библиотека

АРХИВА ЕПАРХИЈЕ БРАНИЧЕВСКЕ

Књига 3

Издавач

Епархија браничевска – Пожаревац

Одбор за просвету и културу

Адреса редакције: Хајдук Вељкова 2, 12000 Пожаревац, Србија

Телефон: +381.12.540635

Електронска пошта: prosvetni.odbor@yahoo.com

www.sabornost.org

Библиотека

Архива Епархије браничевске

Главни и одговорни уредник

Златко Матић

Рецензенти

Епископ проф. др Игнатије Мидић

Проф. др Мирослав Тимотијевић

Техничко уређење и графички дизајн

Мирослав Лазић

Лектура и коректура

Славица Јовановић

Редактура и коректура изворног текста

Зоран Ранковић

Рејисјар

Мирослав Лазић

Штампа

Графостил, Крагујевац

Тираж

500

ISBN 978-86-87329-12-6

Публиковање књиге помогло је

Министарство вера и дијаспоре Републике Србије

УРЕДБЕ И ПРОПИСИ МИТРОПОЛИЈЕ БЕОГРАДСКЕ 1877–1893

Приредили

Зоран Ранковић | Мирослав Лазић

Пожаревац, 2011

С Благословом Његовог Преосвештенства Епископа Браничевског
ГОСПОДИНА ДР ИГНАТИЈА

САДРЖАЈ

15 УВОДНА РЕЧ

19 ПРЕПИСИ ДОКУМЕНАТА

- 21 О ослобађању свештених лица од војних дужности
- 22 О потраживању списка страдалих у рату
- 23 О забрани склапања бракова између малолетних лица
- 24 О престанку војних дужности свештених лица
- 25 О правилима која се тичу закупа црквеног имања
- 26 О регулацији парохија
- 27 О препоруци књиге *Новаја Кайавасија*
- 28 О одлагању почетка школске године у Богословији
- 29 О почетку школске године у Богословији
- 30 О забрани богохуљења и псовања вере и цркве
- 31 Решење Архијерејског Сабора које се тиче избора црквењака
- 32 Решење Архијерејског Сабора које се тиче
штампања нових Протокола
- 33 О почетку нове школске године у Богословији
- 34 О свештеничкој новчаној накнади за свећење водице еснафима
- 35 О правилима која се односе на изношење плаштанице
- 36 Апел за прикупљање одеће намењене војсци
- 38 О поменима погинулима у рату
- 39 Новогодишња честитка митрополита Михаила
кнезу Милану Обреновићу
- 40 О извештају војних свештеника у погледу њиховог учешћа у рату
- 41 О потраживању извештаја окружних протопрезвитера
о стању цркава и манастира
- 42 О прослави рођендана кнеза Милана Обреновића
- 43 О слању извештаја војних свештеника о њиховом учешћу у рату
- 44 О давању црквених новаца „под интерес“
- 45 О укидању државног празника Светог Андреје Првозваног
- 46 О наплати новца датог „под интерес“
- 47 О наплати новца датог „под интерес“

- 48 О потраживању црквених рачуна од стране Конзисторије
49 О препоруци књиге која се односи на заштиту од куге
50 О издавању споменица свештеним лицима за учешће у рату
51 О наплаћивању новца датог „под интерес“
52 О препоруци *Великої зборника*
53 О одликовању свештених лица за учешће у рату
54 О црквеном капиталу који се налази у Управи Фондова
55 О свештеничкој новчаној накнади за обављање литије
56 О свештеничкој новчаној накнади за обављање литије
57 О богослужбеним правилима која се тичу одржавања литије
58 О правилима која се тичу вођења црквених рачуна
60 О слању књиге о прослави 25-годишњице архијерејске
службе митрополита Михаила
61 О одржавању молебана за престанак суше
62 О дужностима свештеника и учитеља у цркви
63 О правилима која се односе на склапање бракова
међу новонасељеним лицима
64 О ослобађању свештених лица од војних обавеза
за време празничних дана
65 О препоруци *Зборника каноничноїа йрава йравославне цркве*
66 О новчаној награди свештених лица за вршење чинодејстава
приликом прославе еснафских патрона
67 О новчаним накнадама свештеним лицима за вршење чинодејстава
68 О препоруци књиге *Крайкоје изображеније Црквенаїо усїава*
69 О препоруци *Правила васионских Сабора*
70 О избору духовника за исповест за време великог поста
71 О венчавању чиновника из других места и епархија
72 О вођењу црквених рачуна у динарским монетама
73 О прослеђивању закона о таксама
74 О прослеђивању штампаног примерка „Питања о уређењу
фонда за свештеничке удовице и сирочад“
75 О упутству рачунополагачима за вођење црквених рачуна
76 О правилима за сахрањивање самоубица
77 О правилима и обавезама свештеника приликом
сахрањивања умрлих лица
78 О богослужбеном прослављању рођендана престолонаследника
Александра и имендана кнегиње Наталије
79 О разрешењу митрополита Михаила и именовању епископа
неготинског Мојсеја за администратора
80 О вођењу месечних Извода рођених, венчаних и умрлих
81 О форми помињања краља и краљевског дома на Литургији
82 О искорењивању праксе вршења чинодејстава
по приватним домовима

- 83 О вођењу месечних Извода венчаних и умрлих
84 О прослеђивању закона о црквеном фонду; измене
и допуне закона о црквеним властима и
закона о уређењу свештеничког стања
85 О богослужбеном прослављању дана државности
86 О одржавању парастоса погинулим за „веру и отаџбину“
87 О правилима рачунопологачима за вођење црквених рачуна
89 О одредбама Закона о установљењу црквеног фонда
и Закона о уређењу свештеничког стања
90 О потраживању списка одликованих свештеника за заслуге у рату
91 О избору Теодосија Мраовића за архиепископа
београдског и митрополита српског
92 О примени закона о новим мерним јединицама
93 О читању архијерејског поздрава митрополита Теодосија
94 О дужностима наставника и учитеља за време богослужења
95 О препоруци књиге *Слова и беседе*
96 О позиву црквама и манастирима да се одазову
упису акција Српске народне банке
97 О упису акција Српске народне банке
98 О понашању свештених лица стављених под епитимију
99 О уређењу гробља
100 О забрани свештенству да купује и чита лист *Глас православа*
101 О установљењу печата окружних протопрезвитера
102 О правилима и дужностима учитеља за певницом у цркви
103 О састављању списка за канонску визитацију
у Округу пожаревачком
104 О препоруци *Зборника љавила*
105 О постављању Стевана Д. Поповића за министра
Просвете и црквених дела
106 О препоруци књига *Тумачења недељних еванђеља са*
беседама и *Тумачење љразничних еванђеља*
107 О препоруци књиге *Црквена историја* Јевсевија Памфила
108 О правилима и обавезама свештенства која се тичу проповеди
110 О забрани мирским лицима да беседе у цркви
111 О препоруци друге књиге *Тумачење љразничних еванђеља с беседама*
112 О достављању годишњих извода и извештаја
113 О потраживању извештаја о црквеним и манастирским шумама
114 О позиву на претплату другог издања књиге *Зборника љравила*
115 О позиву црквама и манастирима да издвоје прилоге у војне сврхе
116 О опхођењу свештенства у болницама према рањеницима
117 О вођењу црквених Протокола
119 О додатним појашњењима Министарства финансија
која се тичу Закона о таксама

- 121 О стању у Пироту након бугарске окупације
123 О епархијском разрезу
124 О позиву на претплату духовног листа *Истинина*
125 О оглашавању смрти епископа шабачког Самуила
126 О слању решења Архијерејског Сабора
127 О статусу свештених лица осуђених грађанским судом
128 О слању решења Архијерејског Сабора
129 О правилима за изношење јеванђеља на малом входу
130 О прослеђивању свештенству *Црквене истјорије*
од Сократа Схоластика
131 О подели прихода са удових парохија
132 О слању књиге *Таблице разноврсних примера сродства*
133 О установљењу Друштва Светог Саве
135 О позиву на претплату књиге *Дойолниџелни ѿредник*
136 О одржавању парастоса погинулим у рату за ослобођење
и уједињење на дан прогласа Краљевине
137 О начину обраћања Конзисторији
138 О начину плаћања услуга слања депеша
139 О препоруци књиге Владимира Гетеа *Учење*
католичанске православне цркве
140 О поништавању одлуке о женидби осуђених лица
условно отпуштених са робије
141 О наредби да се при парохијским црквама изграде
објекти за смештај црквене администрације
142 О саборској одлуци да се при свакој парохијској
цркви оформе црквене библиотеке
143 О издавању извода из црквених Протокола
145 О административним таксама приликом брачних спорова
146 О тражењу материјалне помоћи од стране „Друштва за
потпомагање и васпитање сиротне и напуштене деце“
147 О постављању Алимпија Васиљевића за министра
Просвете и црквених послова
148 О дужностима и обавезама свештенства
149 О препоруци књиге *Дойолниџелни ѿредник*
150 О упутствима за рачунопологаче мирских и манастирских цркава
151 О наредби Конзисторије да се у читавој епархији
богослужења врше једноремено
152 О богослужбеном прослављању празника
Светог Андреје Првозваног
153 О препоруци књиге *Сродничка сјејеница*
154 О препоруци да се не купују иконе „израђене у
стилу противном духу православља“
155 О саборској одлуци која се односи на одржавање литија

- 157 О препоруци књиге *Беседе Св. Јована Златоустог*
158 О потраживању извештаја о „приведенима у православије“
159 О потраживању епархијског разреза
160 О преносу празновања Ђурђевдана на други дан Васкрса
161 О наредби да мирско свештенство мора бити
насељено у својим парохијама
162 О потраживању извештаја о богослужбеном
прослављању дана државности
163 О мирењу супружника приликом брачних спорова
165 О правилима за набавку црквених предмета и мобилијара
166 О препоруци књиге *Биографија и дела Архијерейскога Данила*
167 О постављању Владана Ђорђевића за министра
Просвете и црквених послова
168 О правилима која се тичу поруџбине црквених
предмета из иностранства
169 О појашњењу Закона о уређењу свештеничког стања
170 О позиву на претплату књиге *Беседе Св. Јована Златоустог*
171 О потраживању списка венчаних чиновника
172 О укидању богослужбеног прослављања
рођендана краљице Наталије
173 О упутству за рачунополагаче мирских и манастирских
цркава о одржавању лицитације
174 О потраживању извештаја од окружних протопрезвитера
175 Налог о престанку помињања краљице Наталије на Литургији
176 О прослеђивању свештенству „писама“ Милана Ђ. Милићевића
177 Апел „Друштва Светог Саве“ за помоћ црквама и манастирама
„по неослобођеним српским крајевима“
179 О упутствима свештенству за издавање Извода
180 О помињању краља Александра Обреновића на богослужењима
181 О забрани куповања часописа *Хришћански весник*
182 О брачним дозволама иноверним лицима
183 О вођењу црквених рачуна
184 О програму прославе петстогодишњице Косовске битке
186 О слању књиге „Правила за вршење парастоса погинулима у рату“
187 О слању *Посланица* митрополита Михаила и епископа нишког Јеронима
188 О помиловању осуђених свештених лица
189 О исплати бира свештенству
190 О препоруци свештенству да за канцеларије набави
портрет краља Александра Обреновића
191 О давању зајмова од стране Управе фондова
192 О препоруци пољопривредног часописа *Тежак*
193 О богослужбеном прослављању рођендана
краља Александра Обреновића

- 194 О упису ћака у Богословију
195 О забрани држања отворених трговачких
радњи недељом и празницима
196 О одржавању збора свештенства Краљевине Србије у Нишу
197 О назаренској секти
199 О новчаној накнади свештеницима који опслужују
парохије свештеника народних посланика
200 О забрани употребе свећа које нису израђене од чистог воска
201 О предлогу закона за изравнање буџетске године
203 О упутствима за вођење Протокола рођених, венчаних и умрлих
204 О препоруци духовног часописа *Црквени гласник*
205 О заштити свештенства од учесталих хајдучких
напада у Округу подринском
206 О прослеђивању „Закона за изравнање буџетске
године са календарском“
208 О забрани употребе звонца на Литургији
209 О забрани употребе икона „католичког и унијатског изгледа“
210 О прикупљању статистичких података о писмености народа
211 О забрани коришћења вештачких венаца при погребима
213 О правилима за набавку црквених одежди
214 О забрани куповања духовног часописа *Хришћански весник*
216 О искорењивању обичаја невенчано живећих лица
219 О правилима за вођење Протокола рођених, венчаних и умрлих
220 Апел Друштва Светог Саве за новчану помоћ
намењену довршењу Светосавског дома
221 О помену за изгинуле „у ратовима за веру и Отаџбину“
222 О обнародовању ступања на снагу Закона о црквеним властима
223 О прикупљању статистичких података рођених и умрлих
224 О формирању црквених одбора
225 О ненаплаћивању такси за оглас заслужним и свештеним лицима
226 О наредби да свештенство редовно држи проповед
227 О саборској одлуци да свештенство посебну пажњу
обрати на црквено појање и читање
228 О одевању свештених лица
229 О препоруци црквеним одборима да набаве
по примерак Закона црквеног
230 О одређивању рочишта приликом брачних парница
231 О попису људства и домаће стоке
232 О формирању црквених одбора
233 О мерама за смањење броја невенчано живећих лица
234 О попуњавању Извода рођених, венчаних и умрлих
235 О вођењу годишњих инвентара покретне и
непокретне црквене имовине

- 236 О упутствима за вођење Протокола рођених, венчаних и умрлих
237 О потраживању списка са приходима цркава и манастира
у Пожаревачком протопрезвитерату
238 О упутствима за вођење црквене администрације
239 О упутствима за вођење Протокола рођених, венчаних и умрлих
240 О одузимању парохија од манастира и уступању
истих мирском свештенству
242 О правилима за вођење Протокола рођених
243 О формирању Окружних одбора
244 О избору среских намесника
245 О обнародовању ступања на снагу Закона „о фонду
свештеничких и ђаконских сирочади и удовица“
247 О потраживању списка са Изводима венчаних чиновника
248 О учешћу ђака у црквеном појању на богослужењима
249 О бесплатном оглашавању „умрлих војника“
250 О потраживању списка са статистичким подацима о парохијама
251 О обавезама и дужностима ђакона
252 О потраживању спискова извода венчаних чиновника
253 О препоруци књиге *Учење васељенске православне цркве са
разликама учења у другим хришћанским црквама*
254 О крштавању деце и вођењу црквене администрације
255 Решење Архијерејског Сабора о крштавању деце
и вођењу црквене администрације
257 Решење Архијерејског сабора које се односи на надгледање
пастирког рада парохијског свештенства
258 Решење Архијерејског Сабора о ношењу
протопрезвитерских камилавки
259 Решење Архијерејског Сабора о вођењу Протокола
рођених, венчаних и умрлих
260 Решење Архијерејског Сабора о подизању
парохијских цркава и капела
261 О саборској одлуци која се односи на исповест
у време великог поста
263 Решење Архијерејског Сабора о исповести тешко болесних лица
265 О потраживању инвентара покретне и
непокретне црквене имовине
266 О саборској одлуци која се односи на искорењивање
појединих влашких обичаја
267 О саборској одлуци која се односи на одевање свештених лица
268 О обавези коришћења црквеног печата
приликом званичних преписки
269 О венчавању лица са деформитетом
270 О учешћу свештеника у Регрутним комисијама

- 271 О изградњи цркава или капела у парохијама које
су раније припадале манастирима
- 272 О искорењивању „незнабожачких обичаја“ код Влада
- 274 О мерама против назаренске секте
- 275 О склапању брака између малолетних лица
- 276 О избору духовника за исповест за време великог поста
- 277 О позиву „Српског трговачког удружења“ за прикупљање прилога
за „браћу Русе пострадале од прошлогодишње неродице“
- 279 О причешћу ученика основних и средњих школа
- 280 О правилима која се односе на закуп црквеног имања
- 282 О правилима за вођење Протокола рођених, венчаних и умрлих
- 283 О заклетви чланова црквеног одбора
- 284 О вођењу црквених рачуна
- 286 О препоруци књиге *Учење васељенске православне
цркве, ѿројрађено са разликама које се налазе
у другим хришћанским црквама*
- 287 О вођењу књига рођених, венчаних и умрлих
- 288 О разрешењу црквених одбора
- 289 О набавци црквених књига за упис рођених
- 290 О упутствима за вођење Протокола рођених, венчаних и умрлих
- 291 О попуњавању Извода о ванбрачно рођеној деци
- 292 О издавању црквеног имања
- 294 О висини новчане помоћи за свештеничке удовице
- 295 О потраживању извода из капитала цркава и манастира
- 296 О потраживању списка са бројем новоподигнутих
и оправљених старих цркава и капела
- 297 О прикупљању и исплати свештеничког бира
- 299 О обавезама и дужностима среских намесника
- 300 О осуди књига и јавног деловања Васе Пелагића
- 301 О упису оглашавања брачника
- 302 О коришћењу манастирских црквених утвари
- 303 О упутствима за искорењивање гатања и врачања
- 305 О обавезама свештенства да подносе извештаје о броју
умрлих и болестима од којих су умрла лица боловала
- 306 О потраживању извештаја о црквеним капиталима
- 307 О прописима који се односе на удају девојака
које су напуниле осамнаест година
- 309 О понашању и богослужбеним обавезама
свештенства за време великог поста
- 311 О именовању духовника за исповест у време великог поста
- 312 О издавању Извода рођених и умрлих
- 313 О штампању Протокола за оглашене
- 314 О обавезама свештенства према лицима осуђеним на смртну казну

- 315 О одлуци да црквене општине набаве печате
- 316 О висини свештеничког хонорара за чинодејства
- 317 О потраживању извештаја о ванбрачним паровима
- 318 О исплати новчане помоћи свештеничким удовицама
- 320 О забрани давања црквеног новца „под
интерес“ приватним лицима
- 321 О одевању свештених лица
- 322 О потраживању списка цркава оштећених у земљотресу
- 323 О потраживању података за књигу *Православна
српска црква у Краљевини Србији*
- 324 О вршењу богослужења у црквеним кућама при
црквама које су оштећене у земљотресу
- 325 О потраживању спискова војних обвезника
- 326 О слању књига митрополита Михаила црквеним општинама
- 327 О штампању Протокола за уписивање оглашених лица
- 328 О потраживању списка са црквеним рачунима
- 329 О издавању крштеница војним обвезницима
- 330 О забрани одржавања забава уочи недељних и празничних дана
- 331 О свештеничким приходима од венчања
- 332 О саборској одлуци да се при црквама и манастирима
воде читуље умрлих свештеника
- 333 О саборској одлуци о одржавању брачних
испита за време великог поста
- 334 О празновању црквених празника
- 335 О саборској одлуци да се за потребе крштавања набаве крстионице
- 336 О саборској одлуци која се односи на набавку икона из Русије
- 337 О саборској одлуци да се црквени капитали
предају Управи фондова

339 РЕПРОДУКЦИЈЕ ДОКУМЕНАТА

409 РЕГИСТАР

УВОДНА РЕЧ

Архивски извори, публиковани у трећој књизи библиотеке „Архива Епархије браничевске“, хронолошки се надовезују на оне из претходне публикације, а односе се на период од 1877. до 1893. године, када је Пожаревац, у црквено-административном погледу, као седиште Окружног протопрезвитерата, био у саставу Митрополије београдске. Извори припадају истој тематској целини, и односе се на уредбе, прописе, правила и решења Архијерејског Сабора које је Конзисторија (Духовни суд) Митрополије београдске, преко окружних протопрезвитера, прослеђивала подручном свештенству. Поред конзисторијских расписа, знатан број докумената које су потписивали надлежни митрополити односи се на регулисање црквеног живота у самој Архиепископији.

У погледу структуре и садржаја публикованих извора, као и код претходних публикација, може се уочити широк спектар тема којих се дотичу, не само из сфере црквене, већ и социјалне, политичке и културне историје. Међу њима издвајају се две основне групе. Прва се односи на организационо устројство и црквено-административно уређење православне цркве у Кнежевини, потом Краљевини Србији, као и утврђивање једнообразности у литургијском, богослужбеном и верском животу. Друга група извора у знатној мери осветљава однос цркве и државе. Из њих се види да је држава у цркви видела снажан интегративни фактор у изградњи националног идентитета и утврђивања ауторитета сопствене власти. С друге стране, они откривају и тежњу државе да контролише црквене власти мешајући се у унутрашњи живот цркве и њено канонско устројство, што се најбоље може сагледати кроз смену митрополита Михаила са чела највише црквене институције у Краљевини Србији и успостављање „неканонске јерархије“. Поред тога, истој групи докумената припадају и многобројни циркулари на основу којих може да се сагледа улога и место православне цркве у свеопштој едукацији и креирању индивидуалног и колективног идентитета српског друштва у 19. веку.

Документи публиковани у овој књизи исписани су Вуковом азбуком и Вуковим начином писања, правописом несређеним и колебљивим. Извесни словни знаци, интерпункција и пунктуација понекад су употребљени у зависности од процене писара; знаци навода понекад изостају или на почетку или на крају целине, а понегде је на крају реченице изостављена тачка, што смо и ми

изостављањем констатовали. У истом документу срећу се две варијанте истог слова, различита решења у исписивању истих секвенци (нпр. парохиск- : парохиск-, бесплатно : бесплатно), иста лексема исписује се некад великим некад малим словом. Енклитике се у извесном броју примера пишу заједно са речима које им претходе, предлози се понекад пишу спојено с речју уз коју стоје, реч за негацију долази најчешће спојено с речју уз коју стоји. Глас *j* у неколико примера, код једног писара, означен је са *i* (нпр. протоіереј), срећу се и облици без иницијалног *j* (нпр. ектенија). У народном језику није се употребљавао сугласник *x*, па је и у овим документима, истина ретко, примећено његово одсуство (нпр. њиово, одма). Изостављање граfiје *x* у облицима генитива ретко се среће (нпр. парохиски).

Основни лексички фонд изворних докумената је српски. Формуле учтивости преузимане су из рускословенског, односно, црквенословенског. Речи преузете из рускословенског (црквенословенског) и руског ретко су фонетски и граматички посрбљаване. Отуда се у формулама учтивости могу срести облици *чешњејиши*, *блаііовјенјејиши* које нисмо сматрали грешкама писара, а среће се и облик *йройіорезвиіар*. У сваком случају, усвајање српског књижевног језика на основама народног одразило се и на црквену административну преписку.

Текст изворних докумената доноси се у оригиналној граfiји, језику и добрим делом у изворном правопису – уз примедбу да нису ретки случајеви да се уопште не може поуздано утврдити да ли се ради о великом или малом слову. У разрешавању таквих ситуација служили смо се аналогijом, следећи интенцију и стил докумената – и појединачно и уопште. Скраћенице су дате у изворном облику, изворна интерпункција доследно се чува. Све интерполације, исписане како надредно тако и на маргинама, стављене су на своје место без посебног обележавања. Оштећени делови односно фрагменти докумената који недостају – лакуне – обележени су писањем три тачке у изломљеним заградама (<...>). Тамо где је могуће (хипотетички) разрешавају се таква места и стављена су у изломљене заграде. Поједине, по нашем мишљењу, очигледне грешке настале испуштањем слова, исправили смо стављањем испуштеног слова на одговарајуће место и у косе заграде (/). На очигледне грешке писара (*lapsus calami*), такође смо указали – стављањем ознаке (*sic!*).

Сачувани архивски документи у архиви Епархије браничевске, презентовани су хронолошким редоследом, а ради што боље прегледности, сваки понаособ има своју нумерацију, испод које се налази садржај докумената у виду сажетих регести. Приликом преписа трудили смо се да, што је више могуће, задржимо изворну форму докумената, а како би се стекао потпунији увид у аутентични изглед грађе, језик и правопис, иза поглавља са преписима налази се блок са репродукцијама изабраних докумената. Подвучене реченице у изворним документима у препису су дате у болд варијанти. Испод сваког документа, у виду потписних легенди, исписан је његов редни број из публикације, а уколико је он вишестраничан, у загради је дат и број стране. Како би се стекао што бољи преглед садржаја публикованих извора, на крају књиге налази се општи регистар.

Треба напоменути и то да нису сви документи из архиве Епархије браничевске ушли у састав књиге, зато што су поједини знатно оштећени, док је на другима мастило потпуно избледело, што је отежало њихово рашчитавање.

На крају треба истаћи и то да су датуми који се наводе у изворним документима дати по старом, Јулијанском календару, који је био у званичној употреби.

У току рада на публиковању грађе помоћ су нам пружиле поједине институције, пре свега, Епархија браничевска, као и већи број појединаца. Најпре смо дужни да изразимо благодарност Његовом Преосвештенству Епископу браничевском Господину др Игнатију, редовном професору Православног богословског факултета, без чијег благослова и свесрдне помоћи реализација идеје да се епархијска грађа објави не би била могућа. Такође, нарочиту захвалност исказујемо и др Мирославу Тимотијевићу, редовном професору на Одељењу за историју уметности Филозофског факултета у Београду, на драгоценим саветима и примедбама, као и подстицају и подршци, како током истраживачких радова, тако и приликом припрема публикације за штампу, који је уједно, поред Његовог Преосвештенства, и њен рецензент.

Посебну благодарност изражавамо Ђакону Златку Матићу, асистенту на Катедри за Основе римокатоличке и протестантске теологије Православног богословског факултета у Београду, на свесрдном разумевању и помоћи током истраживања грађе и рада на припреми књиге, који се истовремено несебично zaloжио да се библиотека „Архива Епархије браничевске“ нађе у оквиру издања *Одбора за њросвету и културу Епархије браничевске*. Поред тога, захваљујемо се и осталом свештенству пожаревачке Црквене општине, пре свих протојереју Дејану Ивковићу, секретару Управног одбора Епархије браничевске и архијерејском намеснику Пожаревачком, и протојереју Дејану Томићу, старешини Саборне цркве у Пожаревцу. Поред свештених лица, помоћ су нам пружили и поједини службеници Црквене општине и епархијских тела, између осталих: Горан Илић, Душан Степановић, Мирослав Дмитровић и други.

Значајну подршку и корисне примедбе добијали смо од колега и пријатеља мр Игора Борозана и мр Владимира Симића, асистената на Одељењу за историју уметности Филозофског факултета у Београду, и на томе им веома захваљујемо.

Такође су били драгоцене савети и сугестије историчара и теолога Радована Пилиповића из Библиотеке Српске патријаршије, колегинице Александре Илић и лекторке Славице Јовановић, на чему смо им искрено захвални.

Поред поменутих колега, захваљујемо и Ивану Јовановићу из Института за теолошка истраживања, при Православном богословском факултету.

На крају, нарочиту захвалност изражавамо протојереју Драгану Лазићу, његовој, као и нашим породицама, на вишегодишњој подршци, несебичној помоћи и разумевању.

ПРЕПИСИ ДОКУМЕНАТА

Бр. 1

О ослобађању свештених лица
од војних дужности

Пречестњејши Протојереј!

Власт Архијерејска у договору са г. Министром војеним, ослободила је баталијоне Свештенике од те њихове досадање војене дужности, но како се уместо ове показале друге потребе у државним пословима којима и Свештенство треба да притече, а то су, по изјави г. Министра војеног од 23. пр. месеца № 16374. да се и свештеници <мо>гу употребити у кругу својих парохија за <по>моћнике магацина, магационера и за стани<чне> помоћнике. То је власт Архијерејска, да би се овој потреби удовлечење дало, наредила, да Протојереји поднесу окр. Командантима спискове свију Свештеника у своме округу и у договору с' њима одреде где буде потреба за поменуте дужности Свештеника, пазећи уједно и на то, да би Свештеници вршећи ову државну дужност у кругу својих парохија без уштрба вршили и своју духовну дужност пастирск<у> у својој Парохији и Цркви.

Саобштавајући вам Конзисторија ово наређење власти Архијерејске препоручује вам, да се постарате непремено по њему поступати и подручном вам Свештенству исто наређење саобштити, препоручив му уједно, да је потребно да се и сами својички и радо одзову овој потреби државној и услуге јој са највећом вољом чине.

О извршењу овога поднећете у своје време извештај.

К№ 3931/76.

4. Јануара 1877. г.
у Београду
Секретар,
АтанГеоргијевић

Председник Конзисторије
протојереј,
СДимитријевић

Бр. 2

О потраживању списка страдалих у рату

Пречестњејши Протојереј!

Поводом погинулих у минулим бојевима са непријатељем наших војника, траже удове ожењених, а у боју погинулих, да се за другога преудају, којима Свештенство неодобрава, неимајући, подпуног озвешћа о погинулом. Да би се овој ствари помогло и незгода за удове уклонила, власт је Архијерејска умолила г. Министра војеног за наредбу, да старешине војничке окружне Команде предаду спискове умрлих дотичним Окр<.> Протојерејима, како би ови знали одма тр<...>енима дати сходна удовлетворења.

Услед овога, Конзис<т>орија вам по наређењу власти Архијерејске <пр>епоручује, да се у случају десивше под<о>бне прилике према овоме управљате и свештенству подручном вам саобштите.

А да би се још и боље сазнање о погинулима добило, нека и сви дотични бив. војени Свештеници преко вас поднесу спискове оних погинулих војника, које су они опојали, и такове Спискове доставиће ваше пречестност Конзисторији ради доставе власти Архијерејској.

К№ 3932/76.

4. Јануара 1877. г.

у Београду

Секретар,

АтанГеоргиевић

Председник Конзисторије

Протојереј,

СДимитријевић

Бр. 3

О забрани склапања бракова
између малолетних лица

Благоговјејјејши Протојереј

Опажа се веома, да скоро у целом вашем протопопијату родитељи младољетним својим синовима просе девојке, и желе да се међу њима бракови закључавају што је и духовним и грађанским законом забрањено; зато вам налагамо, да сво свештенство округа Пожаревачког обавестите, да не дрзну међу младољетнима испите чинити и тиме родитеље њихове на трошак наводити, да неби у будуће строгост закона искусили С.№: 40.

Вам

КЕ.№ 197
27. Јануара 1877. год.
у Београду.

благожелателни
Архијепископ Београдски и
Митрополит Србски,
Михаил

Бр. 4

О престанку војних дужности свештених лица

Благоговјњејши Протојереј,

Изгледу су за мир и потоме престаће потреба станица и других војених дужности; те ће и свештеници бити ослобођени таквог неразложног поступка, о коме јављате од 13. т. м.

Вам

Є№: 346

18. Фебруара 1877.
у Београду

благожелателни
Архијепископ Београдски и
Митрополит Србски,
Михаил

Бр. 5

О правилима која се тичу закупа црквеног имања

Пречесњејши Протојереј!

На молбу Неготинске Конзисторије, коју је она управила на Министра Просвете у смислу том, да јој се објасни распис његов од 18 Новембра пр. год. № 3604. К№ 3657. и то што се тиче залога за црквена имања која се дају под закуп – Г. Министар је Актом својим од 20 тек. № 795 поводом тога јавио и овој Конзисторији „да се у том погледу неможе прописати никаква ближа општа мера за то, што је неједнака вредност имања које се даје под закуп, и што су закупци, што се тиче сигурности опет неједнаки, па према томе оцењивање овога двога као и одмеравање залога, ставља се у дужност таторима Црквеним и Конзисторијама који су по поменутом распису одговорни за штету, која би се доцније догодила.“

Ово објаснење Г. Министра Конзисторија вам у свези свога расписа К№ 3657 од 22. Новембра пр. год. саопштава с'тим да га подручном свештенству и таторима Црквеним доставите те да се према њему приликом издавања добара Црквени управљају.

К№ 926
22 Марта 1877 г.
у Београду
Секретар.
АтанГеоргиевић

Председник Конзисторије
Протојереј,
СДимитријевић

Бр. 6
О регулацији парохија

Благоговјејњејшиј Протојереј!

Држимо да ће бити забуна ако се по вашем предлогу № 298. нареди, да нека села припадну Намесничеству, а друга Протопрезвитерату, као и да се из једног среза шаљу Намесничеству који је у другом срезу. Зато би желели да ви и ову примедбу узмете у обзир, па да Намесничества остану у кругу срезова својих и да се не цепају парохије на две стране.

вам

Е№. 799.
24 Априла 1877 год.
у Београду

благожелателни
Архијепископ Београдски и
Митрополит Србски,
Михаил

Бр. 7

О препоруци књиге *Новаја Каттавасија*

Пречестњејши Протојереј

Под Насловом „Новаја Катавасија“ израдила је једна стручна, свештен. особа књигу, која је по наше православне Цркве и свешт. од потребе нарочито за сиротиње Цркве, јер у њој има кратко правило, за све празнике у православној српској Цркви.

По наредби архијерејске власти извештавате се за ову књигу с' тим да се она може набавити за Цркву, која би желила да је има, код књижаре овд. Велимира Валожића у Београду по цени 12. гр. чар.

К№ 2992.

18. Јула 1877. год.

у Београду

Секретар,

АтанГеоргиевић

За Председника Конзисторије

Члан.

Свешт. Сима Петровић

РЕПРОДУКЦИЈЕ ДОКУМЕНАТА

Слагодобрејущимъ Протоиерею

Обо радосте дае рождѣна Нестове све-
тлости. Родившея, иже се слагашу зрѣла.
Всѣмъ, какъ иже је изъвѣщено у Званіи свѣтлѣи нове-
нѣи, 17го 17го. Иа зрѣлаица Независности Ср-
бије и Закоулка Мира.

Почти прѣстѣпана је о иже абдане својоу
нареду, како се се обављае, иже, у приемиху Народа
у цркви свѣтлѣи Божествене, са зрѣлаица иже прѣстѣ-
пана.

У Новеграда 1878г
у Београду

Ваш

Слагодобрејущимъ
Архимандритомъ Београдомъ
Митрополитомъ Србаки

Михаилъ

Преподанію Протоієрею

Евдоким Мисюничу Т. Мошею онуком чужим
 24 лѣт. и. лѣт. 1861, іабуе је Конзисторіу ога, га
 је Миседа Куча Конзистентомъ. Мисюничу ога
 чо Т. Мисюничу, у Касанъ Миседа Куча Конзистентомъ
 јемеа ога агауни огауни Преподанію Протоієрею
 огауни Протоієрею, а га је ога Конзистентомъ
 Миседа.

За вѣрности Конзистентомъ ога Конзистентомъ
 Преподанію Протоієрею ога Конзистентомъ
 огауни га ога ога ога Т. Мисюничу огауни
 не вѣрности Миседа Т. Мошею огауни
 јана: Преподанію Протоієрею огауни Миседа.

Кл. 5065

24 Октобра 1861 год. Преподанію Конзистентомъ
 Протоієрею

У вѣрности

Конзистентомъ

За вѣрности

огауни

За Конзистентомъ

Миседа.

Миседа.

Цесвијини Трпу.

Херцогово Величанство Хрват
Краљ Милан I^и

По једномасном идију идијуму идија од 20 обр
месеца идија је укада идија од 20 месеца идија
идија да идија идија идија и идија идија
идија и идија идија идија и идија идија.

Како идија идија идија идија идија идија
идија идија идија идија идија идија
идија идија идија идија идија идија
идија идија идија идија идија идија
идија идија идија идија идија идија
идија идија идија идија идија идија

Да идија идија идија идија идија идија

Х.Н. 1704

29 Маја 1883.г.

Београд

Београд

Скопје

За
Почетку идија идија
идија идија идија
идија идија идија

Потписати Кош.